

ΚΕΦΑΛ. ΙΔ'.

Περὶ τοῦ Πολέμου τοῦ Αντιόχου καὶ τῶν Αἰτωλῶν ἐναγτίον τῶν Ρωμαίον καὶ τῶν ἔκεινων Συμμάχων καὶ περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Ελλάδος, ὡς που οἱ Αἰτωλοὶ ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς Ρωμαίους.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Ο Αντίοχος, κινῶντας εἰς ἐκσρατεῖαν μὲ τὸν καθαυτὸν ὄκπον νὰ ὑποτάξῃ ὅλα τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ασίας, ἔφθασε σὸν Ελλήσποντον, καὶ ἐδέχθη τὴν ὑποταγὴν πολλῶν πόλεων, καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ καὶ τοῦ Ασιατικοῦ μέρους. Φθάσας εἰς τὰ ἐρείπια τῆς εἰς Χερσόνησον Λυσιμαχίας, ἡ ὥποια πρὸ δλίγων χρόνων ἐτάθη ἀφανισμένη ἀπὸ τοὺς Θρᾷκας, ἐκεῖνος ἐξαμάτησε νὰ κυνηγῇ τὴν φήμιν καὶ τὸ μεγαλεῖον μὲ τὸν συνειθισμένον ἀπ' ὅλους δρόμον τῆς αιματοχυσίας καὶ τοῦ χαλασμοῦ, καὶ τὰ ἔζητησε μὲ τὸ μέσον προξεων καλοκαγαθίας καὶ ἐπανορθώσεως. Αρχισε λοιπὸν νὰ ἔχανακτίῃ ἐκείνης τῆς πόλεως τὰ τείχη, νὰ ξαγοράζῃ δσους πολιταῖς τῆς εύρισκοντο σὴν σκλαβιὰν, καὶ ἐπιμελῶς νὰ ουμαζώῃ, ὃσους εύρισκοντο διασκορπισμένοι εἰς τοὺς ὄλογυρα τοῦ Ελλησπόντου τόπους.

Ἐνῷ ἦτον οὕτως ἐνασχολημένος, τοῦ ἔφθασε Πρεσβεία ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, οἱ ὅποιοι ἐκοντοσέκοντο, ἐνόσῳ ἔφοβοῦντο ἀπὸ τὸν Φίλιππον, καὶ τώρα ἐπῆραν δλότελα ἐπάνω τους. Οἱ Πρέσβεις των ἔζητοῦσαν ἀπ' τὸν Αντίοχον νὰ δῶσῃ πίσω ὅλα ὃσα ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν Πτολεμαῖον, καὶ νὰ μὴν κτυπήσῃ καρμίαν τῶν ἀναξαρτήτων πόλεων, ἢ ἐκείνας ὃποι

έισαθησαν υπήκοοι τοῦ Φιλίππου, ωσάν ὅποι, ἐπειδὴ οἱ Ρωμαῖοι ἐνίκησαν τὴν Μακεδονίαν, θὰ ἦτοι ἄδικον, ωσε
ὅτι οὗτός γὰρ τοὺς ἀρπάξῃ τὰ κέρδη των· μῆτε ἡμποροῦσαν
νὰ συμπεράνουν μὲ τὶ ἄλλον σκοπὸν, εἰμὴ ἔχθρικὸν πρὸς
τὴν Ρώμην, ἔμβαινεν ἐκεῖνος τὴν Ευρώπην μὲ τόσον μετ-
γάλιν· δύναμιν.

Ο Βασιλεὺς ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἤξευρε τὶ δουλειὰν εἶχαν
οἱ Ρωμαῖοι τὴν Ασίαν, καὶ τοὺς παρεκάλει γὰρ μὴν ἀνα-
κατώνωνται εἰς τὰ ἔκεῖ πράγματα περιστότερον, ἀφότι ἐκεῖνος
ἀνεκατίωντο εἰς τὰ τῆς Ιταλίας. Ελεγεν, ὅτι ἐπέρασσε τὴν
Εὐρώπην διὰ νὰ ξαναποκτήσῃ τοὺς τύπους, ὅποι ὁ προ-
πάτωρ του Σελεύχος κατέκτησεν ἀπὸ τὸν Λυσίμαχον, καὶ διὰ
τὰ ἄλλα ζητήματα ἀπεκρίθη μὲ τρόπον, ὃποῦ ἔδειχνεν, ὅτι
δέν ἔσυγχωροῦσε κανὲν ἐμπόδιον σὰ κινήματά του. Η συν-
διάλεξις λοιπὸν ἐτελείωσε μὲ τὴν κακοευχαρίστην καὶ τῶν
δύω μερῶν. Φθάνωντας ψευδὴς εἴδησις τοῦ θανάτου τοῦ
Πτολεμαίου, ὁ Αντίοχος ἐκίνησε βιασικὸς διὰ τὴν Λῆγυ-
πτον, ἀλλὰ μανθάνωντας τὴν ἀληθειαν ἐπῆγε νὰ ξεχε-
μάσῃ εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Συρίας, τὴν Αντιόχειαν.

Οταν οἱ δέκα Αρμοσταὶ ἐπέτρεψαν ἀπ' τὴν Ελλάδα τὴν
Ρώμην, ἐβεβαίωσαν τὴν Βουλὴν, ὅτι κινδυνώδης πόλεμος
ἐκόντευε νὰ ξεσπάσῃ ἀπὸ μέρος τοῦ Αντιόχου, καὶ ἐσυμ-
βούλευσαν, ὅτι ἦτον φρόνιμον, πρὶν ὁ πόλεμος ἀνοίξῃ, νὰ
ἀφεληθεύῃ ἀπὸ τὴν εὐχαιρίαν, καὶ νὰ κατατάξουν τὰς ὑπο-
θέσεις τῆς Ελλάδος βασιμώτερα, καὶ νὰ αὔξησουν τὰ δι-
καιώματα, ὃποῦ ἀπέκτησαν εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους,
ἀφανίζοντες τὴν τυραννίδα τοῦ Νάβιδος. Η πρότασις αὐτὴ
νερμά διεφιλονεικήθη, ἀλλ' εἰς τέλος τὴν ἀφησαν τὴν διά-
κρισιν τοῦ Λυθυπάτου, τὸν ὅποιον, εὐγάζωντας μόνον τοὺς
Αἰτωλοὺς, ὃλοι σχεδὸν ἐσέβηστο καὶ ἀγαποῦσαν, ὅχι μόνον
διὰ τὴν σρατηγικήν του σοὺς πολέμους ἀξιότητα, ἀλλὰ καὶ
διὰ τὴν μετριοφροσύνην καὶ μεγαλοψυχίαν του μετὰ τὴν

νέκην. Εκεῖνος μ' εὐχαρίστησιν ἐνηγκαλίσθη, τόσον καλὴν εἶναι καιρίαν, διὸς νὰ ἔξαπλωσῃ καὶ νὰ βεβαιώσῃ τὴν ὀπόληψιν ὅπου ἔχαιρετο, καὶ συγκαλῶντας τοὺς συμμάχους εἰς τὴν Κόρινθον τοὺς ώμίλισε κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον. « Εἰς τὸν « κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον, οἱ Ρωμαῖοι καὶ οἱ Ελλῆνες « εἶγαν ὁ καθεὶς τὰς ἴδιαιτερας του αἰτίας ἄλλ' ἔκεινος, « περὶ τοῦ ὅποίου τώρα σᾶς συμβουλεύομαι, ἀποθέλλει ὅλος κληρα τὸν ἑαυτόν σας. Σᾶς ἐρωτῶ, ἀνίσως σέργετε τὸ « Αργὸς νὰ μνέσκη εἰς τὴν ἔξουσίαν τοῦ Νάβιδος, ή ἀνίσως « ἔσεις τὸ στογῆσθε εὔλογον, ως μία τῶν εὐγανεσάτων « καὶ ἀρχαίοτάτων Ελληνικῶν πόλεων νὰ ἔσχαποκτήσῃ τὴν « ἐλευθερίαν, ὅποιαν καὶ αἱ λοιπαὶ χαίρονται. Αὕτη ἡ πρότ « τασὶς κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἔγκιζει τὴν εὐτυχίαν τῆς « Ρώμης. Εἰς τὰ ἐδικά σας μόνον συμφέροντα ὄλοκληρον « ἀναφέρεται, καὶ διὰ τοῦτο ἐγὼ θὰ ὀδηγηθῶ παντάπασιν « ἀπὸ τὴν ἐδικήν σας γνώμην. »

Οἱ Αθηναῖοι ἀρχισαν νὰ ἐπαινοῦν τὰς μεγάλας ἐκδουλεύσεις τῶν Ρωμαίων πρὸς τὴν Ελλάδα, καὶ παρεπούοντες διὰ κάποιους, ὅπου ἥθελαν νὰ λιγοσεύσουν τὰς περασμένας εὐεργεσίας, λαλοῦντες δύσπιστα περὶ τοῦ μέλλοντος. Αὗτοὶ οἱ λόγοι ἐσήκωσαν τὸ ποδάριο τὸν Αἰτωλὸν Αλέξανδρον. « Οἱ Αθηναῖοι, εἶπεν ἔκεινος, οἱ πρώην τῆς ἐλευθερίας πρόμαχοι, τώρα κατήντησαν οἱ δουλοπρεπεῖς κόλακες τῆς δυνάμεως. Οἱ Αχαιοὶ ἐβοήθησαν τὸν Φιλίππον, καὶ μόνον « ἥλλαξαν μὲ τὴν τύχην ἔκεινου μολοντοῦτο, ἔκεινοι εἴσασθον τὴν Κόρινθον, καὶ ἥλπιζαν νὰ λάβσουν καὶ τὸ Αργός, « ἐνῷ οἱ Λίτωλοί, οἱ ἔξαρχης σύμμαχοι τῆς Ρώμης, ὑζερήθησαν αὖτα τὰ Φάλαρα καὶ τὸν Εχῖνον. Εκεῖνος δὲν « ἔδιδε πίσιν σοὺς Ρωμαίους, ἐνόσφερο ἔξουσίαζαν τὴν Δημητριάδα καὶ τὴν Χαλκίδα ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ πάντα ἐλεγαν σις τὸν Φιλίππον, ὅτι ἡ Ελλὰς δὲν ἥμποροθσε νὰ ἥναι ἐλεύθερη, ἐνόσφερο ἔκειναι αἱ πόλεις εἶχαν ξένας φρουράς. Η ὑπό-

« θεσις αὐτὴ τοῦ Νέβιδος δὲν ἦτον, εἴμην πρόφασις νὰ
κρατοῦν τὸ σράτευμά των εἰς τὴν Ελλάδα. Ας τραβιχθῇ
ἔκεινο, καὶ οἱ Αἰτωλοὶ ύπόσχονται νὰ τὸν βάλουν γνῶσιν.»

Αὗτοὶ οἱ κομπασικοὶ λόγοι ἐρέθισαν τὸν Αρίσταινον, τὸν
σράτηγὸν τῶν Αχαιῶν νὰ ὀμιλήσῃ. « Αὔτος, εἶπεν, ἐπα-
ρακαλοῦσα τοὺς Ούρανούς, ὅποῦ τὸ Αργος ποτὲ νὰ μὴν
ἀλθῇ εἰς τόσην ἀθλιότητα, ὡςε νὰ γίνῃ τὸ ἀθλον τοῦ
πολέμου μιταξὺ ἐνὸς Λακεδαιμονίου τυράννου, καὶ Αἰτωλῶν
λητῶν· καὶ παρεκάλεσε τὸν Φλαμίνιον, ὅχι μόνον νὰ ἐλευ-
θερώσῃ τὸν πόλιν ἔκεινην ἀπὸ τὸν ἔνα, ἀλλ' ὅμοιως νὰ
προβλέψῃ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Ελλάδος ἐναντίον τῆς
ἀρπαγῆς τῶν ἄλλων. » Η γενικὴ φωνὴ τῆς συνελεύσεως
ῆτον ἐναντίον τῶν Αἰτωλῶν, ὅθεν ὁ Φλαμίνιος ἐζοχάσθη
πειστὸν νὰ τοὺς ἀποκριθῇ. Εβαλε σὰς ψήφους τὸν πό-
λεμον κατὰ τοῦ Νέβιδος, ἀν ἔκεινος δὲν ἔδειδε τὸ Αργος
πίσω τοὺς Αχαιοὺς, καὶ τὸ ψήφισμα ἐπεκυρώθη χωρὶς
ἐναντίωσιν.

Αφοῦ τὸ Ρωμαϊκὸν σράτευμα ἤφησε τὴν Ελάτειαν καὶ
ἐμβῆκε σὴν Πελοπόννυσον, εὐθὺς ἐνώθη μὲ τοὺς Αχαιούς·
καὶ ἐνωμέναι αὐτῷ αἱ δυνάμεις ἐσράτοπέδευσαν τέσσαρα μίλια
μακρὰν τοῦ Αργούς. Ο προγονὸς τοῦ Τυράννου, Πυθαγόρας,
όποῦ ἐξουσίαζε τὸ Αργος, ἐπρόβλεψεν ἐπιμελῶς διὰ τὴν
διαφένδευσιν τοῦ τόπου, ἀλλὰ δὲν ἤμπορευσεν ὅλότελα γ'
ἀποκρύψῃ τὸν φόβον του διὰ τὸ ἀποβησόμενον. Εὑρίσκε
κίνδυνον, ὅχι μόνον ἀπὸ τοὺς ἔξω, ἀλλὰ κι' ἀπὸ τοὺς
μέσα, ἐπειδὴ ἔγινε συνωμοσία ν' ἀποδιώξουν τὴν φρου-
ρᾶν, καὶ ἐπροδόθη εἰς τὸν Κυθερνήτην πρὶν βαλθῆ εἰς ἐκ-
τελεσιν. Οἱ συνωμόται λοιπὸν, εὐθὺς ὅποῦ ἔγγωρισαν, ἐτε
ἐμαθητεύθησαν, ἐπιασαν τὰ ἄρματα, ἀλλὰ δὲν ἤνταν ἀπ'
τοὺς ἄλλους θοηύεσσαν, καὶ εὔχελα ἔχαθησαν, ὅντες ὀλίγοι.
Πολλὰ ὑποκείμενα ἐφυλακώθησαν κι' ἐθανατώθησαν, καὶ
πολλοὶ, τὴν ἐρχομένην νύκτα, ἐκατέβησαν μὲ σχοινιὰ ἀπ'
τὰ τείχη, καὶ ἐνθῆσαν μὲ τοὺς Ρωμαίους.

Καταπιεσθεὶς ὁ Ρωμαῖος στρατηγὸς ἀπὸ τοὺς πρόσφυγας, ὃποῦ τὸν ἄδωσκυ ἐλπίδας, ὅτι τὸ πλησίασμά του Εὐθύνες θὰ προξενήσει μέσα σὸν Αργος ἐπανάστατιν, ἐπλησίασε τὸ στράτευμά του εἰς τὰς Θύρας τῆς πόλεως, ἀλλὰ μὴ βλέπωντας καμμίαν κίνησιν ἐπαναστάσεως, ἐσύγκλεσε συμβούλιον νὰ σκεφθῇ, ἀν̄ ἔπρεπε νὰ τὴν πολιορκήσῃ. Οἱ περισσότεροι Ελλῆνες Αρχηγοὶ ἐσυμβούλευαν τὴν πολιορκίαν· καὶ μόνος ὁ Αρισταῖνος ἐναντίσθη λέγωντας, ὅτι ἐκεῖνοι ἐπολεμῶσαν ἐναντίον τοῦ Τυράννου διὰ καλὸν τῶν Αργείων, καὶ διὸ τοῦτο ἔπρεπε νὰ κτυπήσουν, ὅχι τὸ Αργος, ἀλλὰ τὴν Δακεδαίμονα. Ο Ανθύπατος ἐσυμφώνησε μὲ τὴν γνώμην ἐκείνου, καὶ ἔκινες κατὰ τῆς Λακεδαιμονος, ἀλλ' ἐπρέσμενεν εἰς τὰ σύνορα διὰ νὰ τοῦ ἔλθουν τροφαὶ, καὶ αἱ δυνάμεις ἀλλων τινῶν συμμάχων. Μεταξὺ τῶν ἀλλων ὃποῦ ἦλθαν, ἦταν καὶ χιλιοὶ πεντακόσιοι Μακεδόνες ἀπὸ μέρους τοῦ Φιλίππου. Τὸ στρατόπεδον ἦτον γεμάτον ἀπὸ Λακεδαιμονίους ἔξορίζους, κατατρεγμένους κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀπὸ τοὺς διαφόρους Τυράνους. Μεταξὺ αὐτῶν ἦτος ὁ Αγεσίπολις, ὁ ἐγγονὸς τοῦ Κλεομερότου, ὁ ὅποῖος ἐκηρύχθη βασιλεὺς μετὰ τὸν Κλεομένη, ἀλλὰ τὸν ὅποῖον, ὃντα ἀκόμη νήπιον, ἀπεδίωξεν ὁ Λυκοῦργος. Μεγάλαι δυνάμεις ἐσυνάγθησαν διὰ Ξηρᾶς καὶ διὰ Θαλάσσης· ἐπειδὴ ὁ Λ. Κουΐνχτιος, ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Λευκάδα μὲ σαράντα πλοῖα, ἐνώθη μὲ δεκαοκτὼ τῶν Ροδίων· καὶ δέκα κατάσρωτα πλοῖα, μὲ ἓνα σερὸν μικρὸν πλοιαρίων ἔφερεν ὁ Εὔμενῆς, ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Αττάλου, τοῦ ἀποθανόντος περὶ τὰ τέλη τοῦ περασμένου πολέμου.

Εἰς τὸ ἀναμεταξὺ, ὁ Νάβις ηὔξανε τὸ στράτευμά του, καὶ ἐνδυνάμωνε τὰ ὀχυρώματα τῆς πόλεως· καὶ διὰ νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ ἐσωτερικοὺς σασιασμοὺς, ἐπειδὴ ἐγνώριζεν, ὅτι δὲν ἦτον ἀγαπητὸς ἀπὸ τοὺς πολίτας, ἐπροσπάθησε νὰ τοὺς ἥσυχάσῃ μὲ πὸν τῷμον. Ανεκάλεσε Συνέλευσιν τοῦ λαοῦ, καὶ

τὴν ἐτριγύρισσα μὲν ἀρμάτωμένους μισθωτούς· ἔπειτα, θικάσ-
λογῶντας κάπως τὰς τωρινάς του σχληρότητας διὰ τὴν κιν-
δυνώδη θέσην ὅποι εὑρίσκετο, καὶ ὑπεσχόμενος, ὅταν αὐτὴ
θὰ ἀπερνοῦσε, ν' ἀπολύσῃ τοὺς φυλακωμένους, ἔκραξε τότε
κατ' ὄνομα σχεδὸν ὀγδοήκοντα ἀπὸ τοὺς αξιολογωτέρους
νέους, ὅσους ἐφοβεῖτο περισσότερον. Εύθὺς ὅποι κανεὶς
ἀπ'. ἔκαγους ἀπεκρίνετο τῷ ὄνομάτου, ἐπιάνετο· καὶ τὴν
ἴδιαν υὔκτα τοὺς ἐφόνευσεν ὅλους. Τινὲς Εἴλωτες, ἐπειδὴ
ἐκκτηγορήσαντες νὰ λειποτακτήσουν τοὺς ἔδειρα
μέσα τοὺς δρόμους, καὶ τοὺς ἐθανάτωσε. Αὐτὴ τὰ παρα-
δείγματα ἐδυνήθησαν γὰρ κρατήσουν ἡσυγχον τὸν τρομασμένον
λαόν. **Αλλ' ὁ Νάβις** ἐκρετοῦτα πάντα τὰς δυνάμεις του μέσα
αἰς τὴν πόλιν, ἐπειδὴ μήτε ἐνόμιζε τὸν ἑαυτόν του ἴκανὸν
νὰ μετρηθῇ μὲ τοὺς Ρωμαίους εἰς τὸν κάμπον, μήτε ἐπόλ-
μα τὰ ἀφῆσῃ τὸ πλῆθος ἀχαλίνωτον πέπο τὴν παρουσίαν του.

Ο συμμαχικὸς στρατὸς ἐμβῆκε τὴν Δακωνικὴν, καὶ ἐπέρα-
ε σύρριζ' ἀπὸ τὴν Σπάρτην. Δύω φοραῖς τὸν ἐκτύπησαν ἀπὸ
τὴν πόλιν εἰς δύω καταποθιασάς ημέρας, ἀλλὰ καὶ ταῖς
δύω φοραῖς ἀντεκρούσθησαν, καὶ μετὰ τοῦτο, ἀπέρασεν ὁ
στρατὸς ἀνενόγχητα. Αφοῦ ἐγάλαξε μέρος τῆς ἔξογῆς, ὁ
στρατηγὸς τῶν Ρωμαίων ἐσαμάτησεν ἐμπρὸς τοῦ Γυθίου, τοῦ
ναυπηγείου τῆς Λακεδαιμονίου. Εκεῖ ἐνταμώθη μὲ τὸν ἐδι-
κόν του σόλον, ὃ ὅποῖς ἦδη ὑπέταξε πολλὰς παραθαλα-
σίους πόλεις· ἄρχισε δραπήρια τὴν πολιορκίαν τοῦ Γυθίου,
καὶ τὰ πολιορκητικὰ ἔργα ἐπροχώρησαν μὲ ταχύτητα, μὲ
τὴν βιοήθειαν πολλοῦ πληθουσ ῥαυτῶν ἀπὸ τὰ πλοῖα, μολο-
νότι ὁ τόπος ἥτον δυνατὸς, καὶ καλὰ διαφενδευμένος· εἰς
τὸ τέλος ὅμως ἡναγκάσθη νὰ ὑποταχθῇ.

Ο Νάβις τώρα ἐζήτησε νὰ συνομιλήσῃ μὲ τὸν Φλαμί-
νον. Οταν ἐνταμώθησαν, ἐκεῖνος παρεπονέθη, ὅτι τὸν ἐκτύ-
πησαν παραβαίνοντες τὰς ἐνεζώσας συνθήκας, καὶ παρεκά-
λει νὰ μάθη, τί αἰτίαν τοὺς ἔδωσεν. Ο Ρωμαῖος ἐπρύβαλεν

ώς αἰτίαν, τὴν τυραννίαν καὶ σκληρότητά ἔκεινου, καὶ τὰς πολλὰς ὄχθεικάς του πράξεις πρὸς τὰ γειτονικὰ Κράτη, καὶ προσέτι τὴν ἀδικήν του ὑποχρέωσιν, ὡς σύμμαχος τῶν ἀγαιῶν, καὶ ὡς ὁ κηρυγμένος ἐλευθερωτὴς τῆς Ελλάδος. Άλλὰ δὲν ήμποροῦσε νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀξασίαν τοῦ γαρακτηρός του, ἐπειδὴ αἱ οὐσιωδέτεραι πράξεις διὰ τὰς ὅποιας παρεπονεῖτο, καὶ μάλιστα τὸ κυρίευμα τοῦ Αργούς, ἐσυνέβησαν πρὶν τῆς συνθήκης τῆς συμμαχίας, διότι ἔκλεισε μὲ τὸν Νάβον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου. Ο Τύραννος τέλος πάντων συγκατένευσε νὰ παραιτήσῃ τὸ Αργος· καὶ παρεκκλεσεν, δῆτι, ὅν τὶ περισσόπερον τοῦ ζητᾶται, νὰ τοῦ δοθῇ ἐγγράφως διὰ νὰ συμβουλευθῇ περὶ αὐτοῦ μὴ τὸν φίλους του. Αφοῦ ἐτελείωσεν ἡ συνομιλία των, ὁ Φλαμίνιος ἐσυμβουλεύθη μὲ τοὺς συμμάχους, τὶ ζητήματα νὰ κάμουν· οἱ περισσότεροι αὐτῶν ἐσυμβούλευαν ν' ἀκολουθήσουν τὸν πόλεμον, ὃς που νὰ κατεβάσουν τὸν Τύραννον. Ο Ανθύπατος ἀπεθύμητο εἰρήνην· τοὺς εἶπεν, δῆτι τὸ ποθούμενον ἀπ' ἔκεινους δὲν ήμποροῦσε νὰ ἐκτελεσθῇ, παρὰ πολιορκοῦντες τὴν Λακεδαιμονίαν· καὶ θὰ ἦσον κινδυνῶδες ν' ἀρχίσουν τόσον δύσκολον ἐπιχείρημα εἰς καιρὸν, ὅποιοῦ ἦτον ὑποψία ν' ἀνοιγθῇ πόλεμος μὲ τὸν Αντίοχον. Κοντὰ εἰς αὐτὴν τὴν αἰτίαν, ὅποιού ἐκήρυξε δημοσίως, εἶχεν ἄλλην κρυφὴν ἀδικήν του, ἡ ὅποια συγνὰ εἶγεν ἐπίρροιαν εἰς τὸ φέρσιμον τῶν Ρωμαίων ἀρχηγῶν· αὐτὴ ἦτον, ὁ φόβος, μήπως ισαλθῇ εἰς τὸν τόπον του κανεὶς ἀπὸ τοὺς Ἰπάτους, καὶ οὗτως ὑπερηθῇ τὴν δόξαν τοῦ νὰ δώσῃ ὁ ἴδιος τέλος εἰς τὸν πόλεμον. Τὰ ἐπιχειρήματα, ὅποιο μετεχειρίσθη ν' ἀποκόψῃ τοὺς συμμάχους, ζὰ πρῶτα δὲν ἐδείχθησαν καταπεισταχά, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του ἀπὸ ἄλλον δρόμον. Δείχνωντας, δῆτι συγκατανεύει εἰς τὴν γνώμην τῶν συμμάχων, ἀρχισε νὰ τοὺς ἐπαριθμῇ τὰς προσπαθήσεις καὶ θυσίας ὅποιο ἔπρεπε νὰ κάμουν, διὰ νὰ ἀπολαύσουν ἐκεῖνο ὅποιο ἐπεθυμοῦσαν· καὶ αὐτὰ ἐφάγησαν τόσουν μεγάλα εἰς ὅλους ἡ

αἰτίας τῆς γάνικῆς πτωχείας, καὶ τῆς ἑσωτερικῆς ἀταξίας τῶν διαφόρων λαῶν, τοῖς τὸν παρεκάλεσαν νὰ κάμη, ὅτε ἐπογάζετο φρελιμώτατον διὰ τὴν Ρώμην, καὶ διὰ τοὺς συμμάχους της.

Αφοῦ ἐπῆρε τὴν γνώμην τούς, ἐθιόρισε τὰ γενικὰ τῆς εἰρήνης ἄρθρα, συμβουλευόμενος περὶ τῶν μερικωτέρων μὲ τοὺς ἀδικούς του ἀξιωματικοὺς μοναχά. Εζήτησεν, ὅτι ὁ Νάβις ν' ἀφήσῃ τὸ Αργος, καὶ ὅλα τὰ μέρη ὃποῦ ἀπ' ἐκεῖνο ἐκρέμαντο, μὲ ὅλους τοὺς σκλαβούς ὃποῦ ἀνήκαν εἰς τὴν διοίκησιν, ἢ τοὺς μερικούς ὅτι νὰ δώσῃ πίσω ὅλα τὰ πλοῖα ὃποῦ ἐπῆρε ἀπὸ τὰ θαλασσινὰ Κράτη, καὶ νὰ μὴν κρατήσῃ παρατίθεται πλοῖα δεκατέξι κουπιῶν τὸ καθέν· ὅτι νὰ δώσῃ πίσω εἰς τὰ συμμαχικὰ τῆς Ρώμης Κράτη τοὺς αἰγυμαλώτους καὶ τοὺς λειποτάκτας· εἰς τοὺς Μεσσηνίους, ὅλα τὰ κινητὰ ἀγαθὰ, ὅσα γνωρισθοῦν ἀπὸ τοὺς οἰκοχυρίους των· εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔξορίσεις τὰ ἀγαθὰ, τὰ τέκνα, καὶ τὰς γυναικάς των, ἢ ὅσα ἀπ' αὐτὰ τουλάχιστον ἐπιθυμοῦσαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν σὴν ἔξορίαν. Τοῦ ἐμποδίσθη νὰ κάμνῃ πόλεμον, νὰ κτίζῃ νέα φρούρια, ἢ νὰ κάμνῃ συμμαχίας, καὶ μερικώτερον τοῦ ἐμποδίζετο κάθε συγκοινωνία μὲ τὴν Κρήτην, τὸ μέγα ἐμπύριον τῶν σρατιωτῶν. Ολαι αἱ πόλεις, ὃπου ἦταν ἥδη ὑποταγμέναι εἰς τοὺς Ρωμαίους, ἐπρεπε νὰ μείνουν ἀνεξάρτηται καὶ ἀνενόχληται. Διὰ τὴν πιεζὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν τῶν συμφωνιῶν, ἐπρεπε νὰ δώσῃ πέντε ἐνέχυρα, διαλεγμένα ἀπὸ τὸν Ρωμαῖον σρατηγὸν, καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ τὸν ἰδιόν του υἱόν· καὶ ἐπρεπε νὰ πληρώσῃ εὐθὺς ἐκατὸν τάλαντα ἀργυρᾶ, καὶ πενήντα, χρονικῶς, διὰ ὀκτὼ χρόνους.

Τὸ μόγον πρᾶγμα ὃποῦ εἰς αὐτὰς τὰς συνθήκας εὐχαρίστει τὸν Νάβιν ἦτον, ὃποῦ δὲν ἐλέγετο τίποτε περὶ τῆς ἐπιειροφῆς τῶν ἔξορίσων. Απὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐκεῖνος δὲν εἶχε καθόλου διάθεσιν νὰ παραδώσῃ τὸν σόλον του, καὶ νὰ παραιτηθῇ τὴν ἔξουσίαν τῶν παραθαλασσίων πόλεων. Μὲ τὸ πρῶτον

τὸν αὐξαίνε τὸ εἰσόδημά του ἀπὸ τὴν πειρατείαν. Μὰ τὸ
δεύτερον ἐστρατολογοῦσε τὰ καλύτερά του στρατεύματα.
Εἶχεν δῆμως κλίσιν νὰ ἀπορρίψῃ τὰ ζητήματα, καὶ οἱ περισ-
σότεροι ὄπαδοί του τὸν παρεκίνουν εἰς τοῦτο, ἐπειδὴ τὸ
μεγαλύτερον μέρος αὐτῶν, καντὰ ὅπου ἐνόμιζαν τὰ ἀρθρα
πολὺ σκληρὰ, ἥταν προσωπικὰ ὀγγυρισμένοις διὰ κάποιας μερι-
κωτέρας αἰτίας. Οσοι ἀπέκτησαν τὰς γυναικας, ἢ τὰ ἀγαθὰ
τῶν ἔξορίζων, δὲν τοὺς ἤρεσκε νὰ τὰ δώσουν ὄπιστοις καὶ οἱ
ἀπελευθερωμένοι σκλαβοὶ τῶν Αργείων φυσικὰ δὲν εἶχαν
διάθεσιν νὰ ἐπιτρέψουν καὶ πάλιν εἰς τοὺς αὐθέντας των. Οἱ
μισθωτοὶ, τῶν ὄποιων μάλιστα τὸ κέρδος ἦτον ὁ πόλεμος,
δὲν ἤθελαν ἀκούσουν περὶ εἰρήνης καὶ μάλιστα, ὅπου ἀν
τινὰς εὔγαιις ἀπὸ τὴν δούλευσιν τοῦ Νάβιδος, δὲν ἦτον
ἀσφαλῆς νὰ γυρίσῃ εἰς τὴν ἴδιαν του πατρίδα, ἐπειδὴ τὸ
μῆσος ὅπου εἰς ὅλην τὴν Ελλάδα ἐπεκρατοῦσεν ἐναντίον τοῦ
Νάβιδος, ἔφθανε καὶ ἐναντίον ὅπων τὴν ἐδουλεύειν. Οταν
ἔ Νάβις ἔγγνωρισε τὴν διάθεσιν τῶν ὄπαδῶν του, ἐσυγκάλεσε
Συνέλευσιν, καὶ βασῶντας ἐμπρός της τὰ προβλήματα τῶν
Ρωμαίων, καὶ παρατηρῶντας πόσον ἥταν βαρυκὲ, ἐρώτησεν
εἰς τέλος τὶ ἀπόκρισιν νὰ δῶσῃ. Μὴν δῶσῃς καμμιὰν ἀπό-
κρισιν, ἐξεφώνησαν ὅλοι, ἀλλ' ἐξακολούθει τὸν πόλεμον
τὸ ὄποιον καὶ ἔκαμε. Εσυνέβησαν λοιπὸν μερικοὶ ἀκροβολι-
σμοὶ, εἰς τὸν ὕσερον τῶν ὄποιων οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐκτυπήθη-
σαν, καὶ ἐδιώχθησαν μέσα εἰς τὰ ἴδιά των τείχη. Δὲν ἐτόλ-
μησαν νὰ κάμουν ἄλλας ἐξόδους, ὅθεν δὲν ἔμνεσκεν ἄλλο εἰς
τοὺς συμμάχους. εἰμὴ νὰ πολιορκήσουν τὴν πόλιν.

Η Σπάρτη, εἰς τὸν καιρὸν τῆς δυνάμεως της, ἦτον ἀπερι-
τείχιστη κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Λυκούργου, ἀλλ' εἰς τοὺς
μετέπειτα καιροὺς ἐτείχισθη εἰς τὰ ἀδυνατώτερά της μέρη.
Ο Φλαμίνιος ἐτοιμάσθη νὰ τὴν κτυπήσῃ πανταχόθεν, καὶ
διὰ τοῦτο ηὗξησε τὴν δύναμίγ του ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ
σόλου, καὶ τὴν ἔχεσεν ὡς πεγῆντα χιλιάδας. Οὕτως ἤλπιζε

νὰ καταζαλίσῃ τοὺς πολιορκουμένους, καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ
ἀπὸ τοῦ νὰ συγκεντρίσουν τὰς δυνάμεις των εἰς τὰ ἀδυνατώ-
τερα μέρη. Αὐτὸ τὸ σχέδιον ἐπέτυχε. Οἱ ἴδιοι Τύραννοι τό-
σον ἀπέκαμε, ὡς εἰ δὲν ἤμποροῦσε πλέον νὰ ὁδηγήσῃ τὴν δια-
φένδεσιν τῆς πόλεως, ἀλλὰ τὸν τόπον του τὸν ἔπιασεν ὁ
πρόγονός του Πυθαγόρας. Ως τὸ ὕσερον, ἐσπρωξαν οἱ Ρωμαῖοι
τὸν δρόμον τους μέσα σὴν γύρων, καὶ ἐκείνη ἀφευκτα θὰ ἔχε-
ριεύετο; ἀν δὲν ὁ Πυθαγόρας δὲν ἐπρόσαξε νὰ βάλουν φωτιὰν εἰς
τὰ τριγυρινὰ σπήταια. Η φωτιὰ ἐσαμάτισε τοὺς Ρωμαίους,
καὶ τοὺς ἡνάγκασε νὰ τραβιχθοῦν. Ο Φλαμίνιος ἔανενέσει
τὸ κτύπημα τὰς ἐφεξῆς ἡμέρας, κατὰ διαφόρους τρόπους,
ἀγκαλλὰ καὶ δῆλη ἡ ἐλπὶς τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ ἐθεμελιώνετο εἰς
τὸν τρόμον, ὃποῦ ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς πολιορκουμένους. Εἰς
τέλος, ὁ Πυθαγόρας ἐξάλθη νὰ ίκετεύσῃ διὰ εἰρήνην. Στὰ
πρῶτα τὸν ἐπρόσαξαν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σρατόπεδον· ἀλλ’
ἐπειτα, μὲ πολλὰς παρακλήσεις, ἀξιώθη ἀκρόασιν· καὶ ἔγι-
νεν εἰρήνη κατὰ τὰς ιδίας συμφωνίας, ὃποῦ προτήτερα ἐπρο-
βλήθησαν καὶ ἀπερρίφθησαν.

Οἱ Αργεῖοι, ἐνθαρρυμένοι ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς Λακεδαι-
μονος, ἀπὸ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Πυθαγόρα μὲ τοὺς καλητέ-
ρους του σρατιώτας, καὶ ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν ἐκείνων, ὃποῦ
ἔμνεσκαν, ἐσηκώθησαν σ’ ἄρματα, κι’ ἀπεδίωξαν τὴν φρουρὰν.
Δὲν ἔγγυες ὅμως τὴν ζωὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς φρουρᾶς, ἐπειδὴ
τοὺς ἔκυβέρνησε χωρὶς σκληρότητα. Εὐω̄ ἐκκριναν ὅλοι χα-
ραῖς, ἐφθασεν ὁ Φλαμίνιος, κι’ ἔφερε τὴν εἰδῆσιν, δτι εἶγινεν
ἡ εἰρήνη· ὅθεν ὁ λαὸς ἀρχισε νὰ παντγυρίζῃ τὴν ἑορτὴν τῶν
Νεμέων, ἡ ὃποία ἀργοπορήθη ἔξω ἀπὸ τὸν διωρισμένον
καιρόν. Μεγάλην χαρὰν ἐπροξένησεν ἡ ἐπιστροφὴ τῶν πολι-
τῶν, ὃποῦ ἐξάθησαν ἐξωρισμένοι ἀπὸ τὸν Νάβιν καὶ Πυθα-
γόραν. Ο Ρωμαῖος στρατηγὸς, ὡς ὁ αἴτιος τῆς ἐκείνων
ἐλευθερίας, παρεκαλέσθη νὰ προεδρεύσῃ τὴν ἑορτὴν. Το μο-
ναχὸν πρᾶγμα, ὃποῦ ἐκρύωνε τὴν ἀγαλλίασιν τῶν Αργείων

καὶ τῶν Αγαιῶν ἦτον, ὅτι ἡ Λακεδαιμονίων ἀκέρητη διέμενεν
εἰς τὰ χέρια τοῦ Τυράννου· καὶ ἀπὸ τοῦτο ἐλαβαν πρόσφα-
σιν οἱ Αἰτωλοὶ νὰ παραπονοῦνται ἐναντίον τῶν Ρωμαίων.

Αφοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἔορτὴ, τὸ Ρωμαϊκὸν στράτευμα ὑπῆγε
τὴν Ελάτειαν νὰ ἔχειμάσῃ· καὶ ὁ στρατηγός, ἐξώδευσε τὸν
χειμῶνα, καθὼς λέγει ὁ Ρωμαῖος Ισορικὸς Διόνυος, κάρνων-
τας δικαιοσύνην μέσα σε, τὰ διάφορα Κράτη, καὶ ἀκιρώνων-
τας τὰς ἀνόμους ἀποφάσεις, ὃποῦ ἔκαμεν ὁ Φίλιππος, καὶ οἱ
ἀξιωματικοί του. **Διὰ** νὰ δώσουν δύναμιν εἰς τοὺς φίλους των,
καὶ νὰ στερήσουν ἀπὸ κάθε δικαίωμα τοὺς ἐγθρούς των. Αὐτὸ^{ΔΙΑΓΕΛΜΗΤΗΣ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΦΙΛΟΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ}
τὸ φέρσιμον θὰ τὸ παρέσταινε διαφορετικὰ, ὅν τὸ ἐδιηγῆτο
κανεὶς ισορικὸς, φίλος τῆς Μακεδονίας, ὁ ὅποιος θὰ ἐβεβαίωνεν,
ὅτι ὁ Φίλιππος ἐδικφένδει τοὺς νόμους, καὶ ὅτι ὁ Φλαμίγιος
τοὺς ἀθετοῦσε. Η ἀπλῆ ἀλήθεια ἵσως εἶναι, ὅτι ὁ καθεὶς
τῶν ἐθεμελίων, καὶ ἐβαζοῦσεν εἰς δύναμιν τὴν ἴδιαν του
φατρίαν, τὸ ὅποιον πρᾶγμα, ὁ Ρωμαῖος ἵσως τὸ ἔκαμνε μὲ
δὲ λιγωτέραν βίαν, ἐπειδὴ ὁ συνειθισμένος του τρόπος φαί-
νεται, ὅτι ἐσάθη γλυκύτερος, καὶ ἡ ἔξουσία του ἀνεγνωρίζετο
περισσότερον.

Εἰς τὴν ἀργὴν τῆς ἀνοίξεως, προτοῦ ν' ἀφῆσῃ τὴν ἐπαρ-
χίαν ὁ Ανθύπατος ἐκάλεσεν ἐντάμωμα εἰς τὴν Κόρινθον.
Εἰς αὐτὸν ἐπαρθμησε τὰς πράξεις τῶν προκατόχων του, καὶ
τὰς ἐδικάξεις του, καὶ εἰς τοὺς λόγους του ἀνταπελρίνοντο εὐφη-
μίαι καὶ χειροκροτήματα, ὥς που ἀνέφερε πιστὸν Νάβιδος,
τοῦ ὅποιου ἡ σωτηρία ἦτον φανερὴ αἵτία κακοφανισμοῦ. Άλλο^{ΔΙΑΓΕΛΜΗΤΗΣ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΦΙΛΟΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ}
ὁ Φλαμίνιος ἐδικαιολογεῖτο, λέγωντας, ὅτι ὁ Τύραννος δὲν
ἡμποροῦσε νὰ κρημνισθῇ, παρὰ μὲ τὸν γαλατημὸν τῆς Λακε-
δαιμονίου. Επειτα ἐφανέρωσε τὴν γνώμην του νὰ ἐπισρέψῃ
τὴν Ιταλίαν, καὶ νὰ πάρῃ μαζῆ του ὅλον τὸ στράτευμα. Εἰς
δέκα ημέρας, εἶπεν, ὅτι ἔμελλε νὰ τραβίξῃ τὰς φρουρὰς ἀπὸ τὴν
Δῆμητριάδα, καὶ τὴν Χαλκίδα, καὶ ὅτι ἡ Ακροχόρινθος ἀμέ-
σως θὰ δοθῇ εἰς τοὺς Αχαιοὺς· εἰς τρόπον ὅτι, ὅλοι γὰρ ἴδουν

τὴν καλὴν πίσιν τῶν Ρωμαίων, καὶ τὸ ψεῦδος τῶν Αἰτωλῶν. Απέδειξε δούς ἀκροατάς του τὴν ἀνάγκην τοῦ γὰρ ἦναι ὄμοφωνοι, μετριόφρονες, καὶ σαθεροὶ, καὶ μὲ αὐτὰς τὰς ἀρετὰς νὰ διατηρήσουν τὴν ἐλευθερίαν, ὅποι τοὺς ἐδόθη ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, καὶ ν' ἀποδεῖξουν, ὅτι αἱ ἀγαθοποιίαι τῆς Ρώμης δὲν ἐπῆγαν κατὰς αἰνέμου. Οἱ λόγοι του διεκόπησαν ἀπὸ τὰς κλαύματα καὶ τὰς εὐφημίας τῆς συνελεύσεως· ἀλλ' ὅταν ἤσυχασεν ὁ θόξοβος, ἔκεινος ἐξηκολούθησε νὰ τοὺς παρακαλέσῃ, ως τὸν κάμπουν ἔξετάσεις, καὶ νὰ ἐξαγοράσουν τοὺς Ρωμαίους πολίτας, ὅσοι εὑρίσκοντο σκλάβοι εἰς τὴν Ελλάδα, οἱ δόποιοι ἥταν ἀπὸ τοὺς πολυαριθμούς αἰχμαλώτους, ὅποι ἐπώλησεν ὁ Αννίβας· Η Συνέλευσις ὑπεσχέθη νὰ τὸ ἐκτελέσῃ, καὶ τὸν εὐχαρίστησεν, ὅτι τὴν ἐνθύμιζεν ἔνα τόσην ιερὸν χρέος της. Η Συνέλευσις πρὶν διαλυθῆ, εἶδε νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὴν ἀκρόπολιν τὴν Ρωμαϊκὴν φρουρὰν μὲ τὴν δόποιαν ἀνεχώρησεν ὁ Φλαμίνιος, χειροκροτούμανος ἀπὸ ὅλους τοὺς παρόντας. Εκτελεσσε παρόμοια τὴν ὑπόσχεσίν του, καὶ ως πρὸς τὰς φρουρὰς τῆς Χαλκίδος καὶ Δημητριάδος, καὶ ἐπειτα ἐκίνησε νὰ διορθώσῃ τὰς ὑποθέσεις τῆς Θεσσαλίας, η ὁποία ἦτοι κατασπαραγμένη ἀπὸ ἐσωτερικὰς στάσεις, καὶ ἐδικμοίρασε τὰς δυνάμεις τῆς κυβερνήσεως εἰς τὸ κάθε Κράτος κατὰς ἀναλογίαν τῆς κτηματικῆς ιδιοκτησίας. Τέλος πάντων ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἐτιμήθη μὲ Ορίαμβον, τὴν μεγαλητέραν τιμὴν ὅποι ἐκείνη ἡ Δημοκρατία ἔδιδεν εἰς τοὺς εὐδοκίμους ἀρχηγούς.

Ο Φλαμίνιος, φαίνεται, ὅτι μὲ τὰ σωστά του ἐπεθύμει τὴν εύτυχίαν τῶν Ελλήνων, καὶ ως καὶ τὴν ἐλευθερίαν των, καθόσον ἐκείνη δὲν ἐναντιώνετο μὲ τὴν ἐπαρσίν, ἢ μὲ τὰ συμφέροντα τῆς Ρώμης. Η διοίκησίς του ἐξάθη ὠφελιμος εἰς τὰ ἀμεσά της ἀποτελέσματα· ἐπειδὴ ἀφῆσε τὸν τόπον εἰς μεγάλην ἡσυχίαν, καὶ πολλὰς πόλεις ἐλευθέρας, ὅποι προτίταρα ἦταν τυραννούμεναι. Μολοντοῦτο, ἐνα αὐτορότερον, καὶ

πλέον αὐτοδέσποτον φέρσιμον τῶν Ρωμαίων, θὰ ἦτον ὡς τέλους ἵσως καλλήτερον διὰ τοὺς Ελληνας, ἂν αὐτὸ τοὺς εὑγάστας τὴν ὅρεξιν ταῦ νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὴν Ρώμην νὰ ἀνακάτωνται εἰς τὰς μεταξύ των φιλονεικίας, καὶ τοὺς ήγιωνε, προτοῦ νὰ ἴναι πολὺ ἀργά, εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ ἀντισταθοῦν καθίσ συνεργίαν, ὅπου μὲ βίαν τοὺς ἐπρησφέρετο. Η Ρωμαϊκὴ φιλοδοξία εἶχε τὴν τέχνην νὰ προσποιηται μετριοφροσύνην καὶ ἀφιλοκέρδειαν, ὡς που νὰ έλη ποδάρι εἰς ἔνα τόπον· καὶ ἀντὸς ὁ τρόπος τῆς πολιτικῆς της δὲν ἐπετύχαινε τόσον εὔχολα, παρὸ ὅταν, ὁ αἱματικὸς τὸν δποῖον ἐδιαλέγε καὶ ἔζελνε νὰ τὸν ἐκτελέσῃ, ἢτον κάπως εἰλικρινῆς εἰς τὰς ὑποσχέσεις του. Ο Φλαμίνιος, ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἤτον αὐθωπος ἀκριβοῦς, ἢ ὑψηλῆς ἥθικῆς, ἀγαποῦσεν δμως ὑπερβολικὰ τὸν ἔπαινον τοῦ λαοῦ, καὶ ἤθελε νὰ φημίζεται διὰ ἀγαθοεργίας, ἐπίσης καθὼς καὶ διὰ προτερήματα καὶ δύναμιν. Ο χαρακτήρ του ἐταίριαζεν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς Ρωμαϊκῆς Βουλῆς, διὰ ὃσον ἤτον ἀνάγκη νὰ κολακευθῇ ἡ κοινὴ γνώμη· καὶ ὅταν ἔφθαν ὁ καιρὸς, ὅπου ἐγρειάζετο τὴν βίαν, τότε ἐκείνη εὗρισκε καὶ ἔζελνεν ἄλλους αὐτορέρους ἀρχηγούς.

Τ Μ Η Μ Α Β'.

Οι κακοευχαριστημένοι Λίτωλοὶ δὲν ἔμειναν ἀποκοιμισμένοι. Οι πρέσβεις των ἐδούλευαν ὅπου ἤτον ἐλπίς νὰ σηκώσουν ἔχθροὺς ἐναντίον τῆς Ρώμης, καὶ οἱ σκοποί των ἀπέβλεπαν νὰ ἔνωσουν εἰς συμμαχίαν τὸν Νάβιν, τὸν Φίλιππον, καὶ τὸν Αντίοχον. Επαράστασις τὸν πρῶτον, τὴν ἀδυναμίαν εἰς τὴν ὄποιαν τὸν ἔφερεν ἡ σέροσις τῶν παραθαλασσίων πόλεων· καὶ τὸν ἔδιδαν νὰ καταλάβῃ, ὅτι ποτὲ πλέον δὲν ἔμποροῦσε νὰ εὕρῃ καλητέραν ἀπὸ τὴν τωρινὴν εὐκαιρίαν νὰ τὰς ξαναποκτήσῃ, ὡσὰγ ὅπου τώρα κανὲν εράτευμα Ρω-